

Dagens namn

HÅKAN HAGWALL:

Alf Svensson

När Birger Ekstedt, efter att i åtta år ha lett Kristen Demokratisk Samling utan att egentligen kunna inregistrera en enda framgång, dog 1972, utbröt ett veritabelt kattrakande i partiledarfrågan. Alla visste nog vem det skulle bli till slut, men det kunde inte ske utan diverse krumbukter.

Ett tag funderades det på att partiet skulle ledas av en trojka. Detta utmålades av utanförstående som ett bevis på avsaknaden av kandidater villiga och kapabla att ta på sig uppgiften att "slita ihjäl sig på en meningslös uppgift". Och visst led KDS brist på framträdande profiler och klara ledarämnen. På den tiden partiet bildades, 1964, gick ju flera färgstarka kristna personligheter i spetsen – en Levi Pethrus, en Eric Grönlund – men sedan dess hade inga centrala gestalter inom svensk kristenhet engagerat sig i KDS.

Det fanns bara en ledargeneration, den som varit med från början. Dit hörde, trots sina blott 34 år, ordföranden i ungdomsförbundet KDU, adjunkten Alf Svensson från Gränna. Han hade onekligen en del goda meriter. Han var (och är) en bra talare, en tuff agitator som faktiskt är riktigt rolig att lyssna på. Han tillhörde också en politiskt vald församling, fullmäktige i Jönköping. Sådana KDS-are växte sannerligen inte på träan. Dessutom kunde man peka på att Alf Svenssons ungdomsförbund under hans tid gått om folkpartiets i medlemstal (vilket upplysningsvis inte säger särskilt mycket).

Ungdomsförbundsordföranden gick alltså direkt till partiledarskapet. Tänk er bara något motsvarande med Anders Ljunggren, Bonnie Bernström eller Bosse Ringholm! Men Alf Svensson var en ovanlig förbunds-

ordförande. Han hade tex vad som brukar kallas ett hederligt arbete.

Svensson chockerade genom att i sitt tillträdestal förklara att KDS nu måste inse att människorna gick omkring med plånboken närmast hjärtat. Med detta ville han ha sagt att KDS inte längre kunde klara sig utan någon form av ekonomisk politik. Det var ju en riktig tanke – hur det sedan blivit med fullföljandet är en annan sak.

Ty fortfarande är det helt andra ting som dominerar KDS' politiska framtoning. Det är det gamla folkmoraliska komplexet. Och det är frågor rörande partiets egna existensvillkor. Alltmera desperat har partiledare Svensson koncentrerat KDS' budskap på kraven på att fyraprocentsspärren skall avskaffas, på alternativ röstning, på ändrade partistödsregler, på andra villkor för valrörelserna i radio och TV etc. Det är inte svårt att förstå Svensson. Men frågor som engagerar mannen på gatan är ju knappast dessa.

Alf Svensson jobbar hårt. Han saknar den stab av medarbetare som andra partiledare har. Han förfogar inte över riksdagens talarstol. Så det blir till att skriva talen själv och kуска runt på möten i Sverige och läsa upp dem.

Som om det inte räckte med detta tog Alf Svensson dessutom på sig att ett tag vara chefredaktör för Karlshamns Allehanda, som KDS köpte för några år sedan för att få en daglig tidning. Man kunde ju tänka sig en mera centralt lokaliserad huvudavisa för ett riksomfattande parti. Den kunde också gärna ha lite fler läsare och en smula bättre ekonomi. Men på det här viset fick i alla fall Alf Svensson komma till tals i radio då och då –

nämigen genom de ledare av hans hand som ibland fick komma med i tidningskrönikan.

Men det gick ju inte i längden. Det blev nödvändigt att skaffa en annan chefredaktör. Det hela slutade med bråk. Den nye chefredaktören lämnade KDS i protest och partiets dagstidningsäventyr gick i putten.

Alf Svenssons första val som partiledare var 1973. Genom KDS uppträdande lyckades som bekant regeringen Palme sitta kvar. Alf Svensson uttryckte sin lycka över balansställningen 175–175 i riksdagen. Nu skulle det bli slut på "blocktänkandet". Därmed skulle KDS' chans komma – var väl tanken.

Så kom 1976 års val. På sommaren startade Alf Svensson en kampanj som gick ut på att KDS var "nyckeln till ett regimskifte". Om vi samlar oss, sa Svensson, tar vi oss över fyraprocentspärren lika enkelt som en elitgymnast forcerar en trottoarkant. Det var ju en nästan heroisk optimism. KDS skulle alltså bara behöva "samla sig" så skulle partiet få mer än dubbelt så många röster som någonsin förr.

Det gick förstås inte. En vecka före valet vägde det lika mellan blocken i Sifo. KDS hade 1,8 procent. Från den borgerliga pressens sida sattes igång en massiv upplysnings-

kampanj för att få alla som föredrog en borgerlig regering framför en socialistisk att låta bli att kasta bort rösten på KDS.

Pastor Stanley Sjöberg i Stockholms Cityförsamling framträdde och sade detsamma. Och i partiledardebatten talade de borgerliga partiledarna mycket om kristna värden.

Resultatet blev det åsyftade. KDS fick 1,4 procent i riksdagsvalet. Det blev en borgerlig regering. Alf Svensson talade om "stövelklackar", "odemokratiska fasoner" och "utstampning". I själva verket var det inte fråga om annat än enkel matematik.

Men KDS och Alf Svensson ger inte upp. I somras hölls det riksting igen. Det blev som vanligt diskussioner om de gamla välkända ämnena moral, nykterhet, svärord i TV, den hederliga svenska komjölken osv. Dessutom skall KDS nu gå in för en ny livsstil. Tillfrågad, om partiledaren själv på något sätt praktiserade denna nya livsstil, svarade Alf Svensson att han köpt en något billigare villa än han behövde.

Kanske vi där har nästa valslogan för KDS efter de mindre lyckade "Vi bryr oss om" och "KDS – nyckeln till regimskiftet":

– Med KDS för en ny livsstil: Köp billigare hus!